

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
MAŁGORZATA KRASNOŁĘBSKA-TOMKIEL

DDK-61-6/10/PM

Warszawa, dn. 28 grudnia 2010 r.

DECYZJA NR DDK-22/2010

I. Na podstawie art. 26 ust. 1 w związku z art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 50, poz. 331; Dz. U. z 2007 r. Nr 99, poz. 660; Nr 171, poz. 1206; Dz. U. z 2008 r. Nr 157, poz. 976, Nr 223, poz. 1458, Nr 227, poz. 1505; Dz. U. 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 157, poz. 1241) po przeprowadzeniu postępowania w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wszczętego z urzędu przeciwko **Generali Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznaje za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów**, o której mowa w art. 24 ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, **działanie Generali Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie** polegające na stosowaniu w ogólnych warunkach ubezpieczenia – autocasco postanowienia o treści :

„Rozliczenie szkody może nastąpić w oparciu o: (...) 2) kosztorysową wycenę w systemie Audatex według średnich stawek za roboczogodzinę obowiązujących na terenie odpowiadającym adresowi zameldowania lub siedziby przedsiębiorcy, bez uwzględnienia podatku VAT, opłat celnych i innych kosztów (...)”,

które jest postanowieniem umownym tożsamym z postanowieniem wpisanym na podstawie art. 479 (45) kodeksu postępowania cywilnego do *Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone* pod numerem 1265.

i nakazuje jej zaniechanie.

II. Na podstawie art. 26 ust. 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 50, poz. 331; Dz. U. z 2007 r. Nr 99, poz. 660; Nr 171, poz. 1206; Dz. U. z 2008 r. Nr 157, poz. 976, Nr 223, poz. 1458, Nr 227, poz. 1505; Dz. U. 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 157, poz. 1241), po przeprowadzeniu z urzędu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, **Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nakazuje Generali Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie publikację pkt I sentencji niniejszej decyzji na koszt Generali Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie** na stronie internetowej przedsiębiorcy w ciągu 30 (trzydziestu) dni od daty uprawomocnienia się przedmiotowej decyzji, w ten sposób, że odnośnik do treści decyzji powinien zostać umieszczony na stronie głównej www.generali.pl oraz utrzymywanie jej na przedmiotowej stronie internetowej przez okres 2 (dwóch) miesięcy od daty opublikowania na stronie internetowej, a ponadto **nakazuje publikację pkt I sentencji decyzji na koszt Generali Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie** na jednej z pięciu pierwszych stron dziennika o zasięgu ogólnopolskim ze średnim nakładem dziennym

w wysokości co najmniej 100 000 (sto tysięcy) egzemplarzy w module obejmującym co najmniej 25% strony, czcionką nie mniejszą niż 11 (jedenaście) pkt. w ciągu 30 (trzydziestu) dni od daty uprawomocnienia się przedmiotowej decyzji.

III. Na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 50, poz. 331; Dz. U. z 2007 r. Nr 99, poz. 660; Nr 171, poz. 1206; Dz. U. z 2008 r. Nr 157, poz. 976, Nr 223, poz. 1458, Nr 227, poz. 1505; Dz. U. 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 157, poz. 1241), **Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nakłada na Generali Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie karę pieniężną w wysokości 620 935 złotych (słownie: sześćset dwadzieścia tysięcy dziewięćset trzydzieści pięć złotych)**, płatną do budżetu państwa, z tytułu naruszenia zakazu, o jakim mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, w zakresie określonym w punkcie I sentencji decyzji.

UZASADNIENIE

W dniu 1 kwietnia 2010 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwany dalej także „Prezesem Urzędu”, „Prezesem UOKiK”) działając na podstawie art. 48 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2007 r., Nr 50, poz. 331 ze zm.), zwanej dalej również „uokik”, wszczął postępowanie wyjaśniające w sprawie wstępnego ustalenia, czy Generali Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie, zwana dalej: „Spółką”, dopuściła się naruszenia przepisów uzasadniającego wszczęcie postępowania w sprawie zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

Prezes Urzędu, wszczął z urzędu niniejsze postępowanie wyjaśniające w związku z informacją o zawieraniu w ogólnych warunkach ubezpieczenia pojazdów autocasco stosowanych przez Spółkę postanowienia mogącego zostać uznanym za tożsame z postanowieniem wpisanym do rejestru niedozwolonych postanowień umownych pod pozycją nr 1265.

Z informacji będących w posiadaniu Prezesa Urzędu wynikało, iż Spółka stosuje postanowienie, zgodnie z którym Spółka rozliczając szkodę tzw. metodą kosztorysową nie uwzględnia podatku VAT w dokonywanej kalkulacji.

W związku z powyższym, Prezes Urzędu, pismem z dnia 1 kwietnia 2010 r., zawiadamiającym Spółkę o wszczęciu postępowania wyjaśniającego, wezwał Spółkę do **przekazania informacji i dokumentów** niezbędnych do dokonania ustaleń stanu faktycznego sprawy tj. aktualnego odpisu Spółki z Krajowego Rejestru Sądowego oraz wzorców umów ubezpieczenia Autocasco stosowanych przez Zakład Ubezpieczeń od dnia 1 stycznia 2009 r. do dnia otrzymania niniejszego pisma.

Pismem z dnia 22 kwietnia 2010 r. Spółka przekazała dokumenty będące przedmiotem wezwania Prezesa Urzędu oraz przedstawiła swoje stanowisko w sprawie, zgodnie z którym nie zachodzi tożsamość pomiędzy postanowieniem stosowanym przez Spółkę a postanowieniem wpisanym do rejestru niedozwolonych postanowień umownych pod pozycją nr 1265.

Po dokonaniu analizy otrzymanych od Spółki informacji i materiałów, która wskazała, iż Spółka różnicuje wysokość wypłacanego konsumentowi odszkodowania w zależności czy wybierze on rozliczenie szkody metodą kosztorysową czy poprzez zwrot kosztów naprawy pojazdu udokumentowanych przy pomocy faktur (w pierwszej sytuacji nie uwzględnia w kalkulacji szkody podatku VAT), Prezes Urzędu w dniu 12 lipca 2010 r., na podstawie art. 49 ust. 1 w związku z art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 uokik, wszczął wobec Spółki postępowanie

w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów polegających na stosowaniu postanowienia umownego wpisanego do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone pod pozycją 1265, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 1964 r., Nr 43, poz. 296, z późn. zm.) o treści:

„Rozliczenie szkody może nastąpić w oparciu o: (...) 2) kosztorysową wycenę w systemie Audatex według średnich stawek za roboczogodzinę obowiązujących na terenie odpowiadającym adresowi zameldowania lub siedziby przedsiębiorcy, bez uwzględnienia podatku VAT, opłat celnych i innych kosztów (...)”.

Ponadto, postanowieniem o wszczęciu postępowania w sprawie stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, Prezes Urzędu do akt postępowania włączył dokumentację zgromadzoną w toku postępowania wyjaśniającego (znak: DDK-405-11/10/PM).

Spółka, pismem z dnia 4 sierpnia 2010 r., przekazała wyjaśnienia będące przedmiotem wezwania Prezesa Urzędu. Jednocześnie ww. pismem Spółka ustosunkowała się do zarzutu postawionego przez Prezesa Urzędu. Odnosząc się do ww. zarzutu, Spółka podniosła, iż *„w przeciwieństwie do niedozwolonego postanowienia umownego wpisanego do rejestru niedozwolonych postanowień umownych pod numerem 1265, stosowane przez Spółkę w przedmiotowej sprawie wzorce umowne w kwestionowanym przez UOKiK zapisie nie zawierają zapisów niejednoznacznych, które w sposób nieprecyzyjny określałyby postawy ustalenia kosztów naprawy lub dawały zakładowi ubezpieczeń uprawnienie do dokonania jednostronnego wyboru źródła wyceny po zaistnieniu szkody”.* Ponadto Spółka wskazała, iż *„w stosowanych przez Spółkę wzorcach umownych konsumentowi nie został narzucony z góry (...) sposób metody likwidacji szkody. Przedmiotowe wzorce umowne nie wskazują, że umowa ubezpieczenia może być zawarta jedynie w wariantcie „warsztatowym” albo w wariantcie „kosztorysowym” zatem konsument nie musi podejmować decyzji o sposobie likwidacji szkody w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia. O sposobie likwidacji poniesionej szkody, tj. czy szkoda będzie likwidowana w systemie warsztatowym, na podstawie faktur VAT, czy też w systemie wyceny (kosztorysu) decyduje konsument dopiero w momencie zgłaszania szkody ubezpieczycielowi (...)”.* Jednocześnie, Spółka podniosła, iż *„deklaracja konsumenta o likwidacji szkody na kosztorys nie zamyka możliwości naprawy pojazdu w oparciu o fakturę VAT.”*

Pismem z dnia 15 września 2010 r. Spółka przekazała informacje i dokumenty niezbędne do obliczenia kary pieniężnej, możliwej do nałożenia na Spółkę w drodze decyzji stwierdzającej stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

Zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 10 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2000 Nr 98, poz. 1071 ze zm.), pismem z dnia 19 października 2010 r. Spółka została poinformowana o zakończeniu zbierania materiału dowodowego, jak również o możliwości zapoznania się z materiałem zgromadzonym w aktach sprawy przed wydaniem decyzji oraz wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów. Pełnomocnik Spółki dnia 3 listopada 2010 r. zapoznał się z zebrany materiałem dowodowym. Spółka nie skorzystała z przysługującego jej prawa do wypowiedzenia się co do zebranego w trakcie postępowania materiału dowodowego.

Prezes Urzędu ustalił, co następuje.

Generali Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 19 maja 2001 r. pod numerem 0000010623 i prowadzi działalność gospodarczą m. in. w zakresie ubezpieczenia casco pojazdów lądowych, w tym obejmujących szkody w pojazdach samochodowych.

Spółka w następujących wzorcach umów stosowanych w obrocie z konsumentami:

1. Ogólne Warunki Ubezpieczenia Pojazdów – Autocasco przyjęte Uchwałą Zarządu Nr GNL/1/2/3/2008 z dnia 26 marca 2008 r.,
2. Ogólne Warunki Ubezpieczenia Pojazdów – Autocasco przyjęte Uchwałą Zarządu Nr GNL/ob./1/5/2008 z dnia 8 maja 2009 r.,
3. Ogólne Warunki Ubezpieczenia Pojazdów – Autocasco przyjęte Uchwałą Zarządu Nr GNL/ob./1/6/2009 z dnia 10 czerwca 2009 r.,
4. Ogólne Warunki Ubezpieczenia Pojazdów – Autocasco przyjęte Uchwałą Zarządu Nr GNL/ob./1/9/2009 z dnia 23 września 2009 r.,
5. Ogólne Warunki Ubezpieczenia Pojazdów – Autocasco przyjęte Uchwałą Zarządu Nr GNL/3/2/2009 z dnia 14 października 2009 r.

zamieszczała postanowienie o treści „Rozliczenie szkody może nastąpić w oparciu o: (...) 2) kosztorysową wycenę w systemie Audatex według średnich stawek za roboczogodzinę obowiązujących na terenie odpowiadającym adresowi zameldowania lub siedziby przedsiębiorcy, bez uwzględnienia podatku VAT, opłat celnych i innych kosztów (...)” - § 23 ust. 1 pkt 2 ww. wzorców.

Jednocześnie, Prezes Urzędu ustalił, iż na podstawie wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 23 października 2006 r. (sygn. akt XVII AmC 147/05), w rejestrze postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone zamieszczone zostało, pod pozycją nr 1265, postanowienie o następującej treści:

„Wycena kosztów naprawy obejmuje: a) koszt robocizny ustalony wg wartości netto (bez uwzględnienia podatku) w oparciu o: - naprawcze normy czasowe określone przez producenta pojazdu lub inne, uznane przez Uniqa TU S.A., - średnią stawkę za 1 roboczogodzinę, stosowaną na terenie działalności jednostki terenowej, która zawarła umowę ubezpieczenia lub w miejscu naprawy pojazdu, pod warunkiem braku możliwości dokonania naprawy na terenie działalności ww. jednostki; b) koszty części zamiennych i materiałów według wartości netto (tzn. bez uwzględnienia podatku, cła, akcyzy, itp.) ustalonych na podstawie katalogów Eurotax, Audatex lub innych uznanych przez UNIQA TU S.A. (...).”

Mając na uwadze zebrany materiał dowodowy, Prezes Urzędu zważył, co następuje:

II. Ocena działań Generali Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie w aspekcie zarzutu stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów.

Podstawą do rozstrzygnięcia sprawy w oparciu o przepisy uokik jest uprzednie zbadanie przez Prezesa Urzędu, czy w danej sprawie zagrożony został interes publicznoprawny. Stwierdzenie, że powyższe miało miejsce, pozwala na realizację celu tej ustawy, wskazanego w art. 1 ust. 1 uokik, którym jest określenie warunków rozwoju i ochrony konkurencji oraz zasad podejmowanej w interesie publicznoprawnym ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów.

Zdaniem Prezesa Urzędu rozpatrywana sprawa ma charakter publicznoprawny albowiem wiąże się z ochroną interesu wszystkich konsumentów, którzy są klientami Spółki.

Interes publicznoprawny przejawia się m.in. w postaci zbiorowego interesu konsumentów. Innymi słowy - naruszenie zbiorowego interesu konsumentów jest jednocześnie naruszeniem interesu publicznoprawnego.

Zgodnie z art. 24 ust. 1 *uokik* zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

Artykuł 24 ust. 2 *uokik* stanowi, iż przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy. Konsumentem w rozumieniu ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów jest osoba fizyczna dokonująca czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową (art. 22¹ k.c. w zw. z art. 4 pkt 12 *uokik*). Zbiorowe interesy konsumentów podlegają ochronie przed działaniami przedsiębiorców, które są sprzeczne z prawem, tj. przepisami określonych aktów prawnych oraz zasadami współżycia społecznego i dobrymi obyczajami. W związku z powyższym, dla uznania działania przedsiębiorcy za niezgodne z zawartym w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów zakazem stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów należy wykazać, iż spełnione zostały kumulatywnie trzy następujące przesłanki:

- A) kwestionowane działanie jest działaniem przedsiębiorcy;
- B) jest bezprawne;
- C) narusza zbiorowe interesy konsumentów.

A) Działanie przedsiębiorcy

Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów zawiera legalną definicję przedsiębiorcy. Zgodnie z jej art. 4 pkt 1, pod pojęciem tym należy rozumieć m.in. przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2007 r. Nr 155, poz. 1905 ze zm.). Natomiast w myśl art. 4 ust. 1 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, przedsiębiorcą w jej rozumieniu jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną – wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą. Właściwą dla przedsiębiorcy działalnością gospodarczą jest zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły (art. 2 ww. *uokik*).

Generali Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie jest spółką prawa handlowego wpisaną do Krajowego Rejestru Sądowego, prowadzącą we własnym imieniu działalność gospodarczą m. in. w zakresie organizowania i prowadzenia działalności ubezpieczonej. Nie ulega zatem wątpliwości, iż posiada status przedsiębiorcy w rozumieniu powoływanego powyżej art. 4 pkt 1 *uokik*. Tym samym przy wykonywaniu działalności gospodarczej Spółka podlega rygorom określonym w *uokik* i jego działania mogą podlegać ocenie w aspekcie naruszenia zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

B) Bezprawność działania

Bezprawność tradycyjnie ujmowana jest jako sprzeczność z obowiązującym porządkiem prawnym. Jest kategorią obiektywną. Rozważenia przy ocenie bezprawności wymaga kwestia, czy zachowanie przedsiębiorcy było zgodne, czy też niezgodne z obowiązującymi zasadami porządku prawnego. Źródłem tych zasad są normy prawa powszechnie obowiązującego, a także nakazy i zakazy wynikające z zasad współżycia społecznego i dobrych obyczajów (wyrok SOKiK z dnia 13 listopada 2007 r., sygn. XVII

AmA 45/07). O bezprawności działania decyduje w świetle orzecznictwa Sądu Najwyższego *całokształt okoliczności konkretnego stanu faktycznego* (wyrok SN z dnia 8 maja 2002 r., sygn. I PKN 267/2001). Dla stwierdzenia bezprawności działania przedsiębiorcy bez znaczenia pozostaje strona podmiotowa czynu, a zatem wina sprawcy (w znaczeniu subiektywnym, oznaczającym wadliwość procesu decyzyjnego sprawcy) i stopień tej winy, a także świadomość istnienia naruszonych norm prawnych.

Przedmiotem rozstrzygnięcia Prezesa Urzędu będzie wykazanie, że w omawianym stanie faktycznym Spółka stosowała postanowienie wzorca umowy, które zostało wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy Kodeks postępowania cywilnego, co stanowiło naruszenie art. 24 ust. 2 pkt 1 w zw. z art. 24 ust. 1 *uokik*.

Artykuł 24 ust.1 ustawy *o ochronie (...)* stanowi, iż „*Zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.*”, natomiast art. 24 ust. 2 określa, iż „*Przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy, w szczególności: 1) stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego. (...).*”

Do stwierdzenia praktyki, o której mowa w art. 24 *uokik (...)* konieczne jest wykazanie, iż przedsiębiorca stosuje we wzorcu umownym postanowienia, które zostały wpisane do prowadzonego przez Prezesa Urzędu rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym stanowi art. 479⁴⁵ *Kodeksu postępowania cywilnego*.

Na wstępie, należy wskazać, iż wzorce umowne wykorzystywane przy zawieraniu umów z konsumentami mogą być poddane kontroli abstrakcyjnej. Kontroli abstrakcyjnej wzorca jako takiego (art. 479³⁶ – 479⁴⁵ *k.p.c.*) dokonuje się niezależnie od tego, czy wzorzec był, czy też nie był zastosowany w konkretnej umowie. Kontrola taka obejmuje klauzule pojedyncze lub zbiorowe (cały wzorzec lub jego fragment). Oceny postanowień w wypadku kontroli abstrakcyjnej dokonuje Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów i wyłącznie do kompetencji tego Sądu należy uznanie postanowień wzorców umownych za niedozwolone. Tym niemniej należy pamiętać, że art. 479⁴³ *k.p.c.* rozszerza prawomocność wyroku wydanego w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone na osoby trzecie. **Skutek tzw. prawomocności rozszerzonej następuje od chwili wpisania wzorca umowy do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone**, prowadzonego przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, o którym mowa w art. 479⁴⁵ § 2 *k.p.c.* Konsekwencją umieszczenia postanowienia umownego w w/w rejestrze jest to, że posłużenie się nim będzie miało skutek wprowadzenia do umowy **elementu bezwzględnie przez prawo zakazanego**. Wpis do rejestru niedozwolonych postanowień umownych oznacza, że od tego momentu stosowanie takiej klauzuli jest zakazane we wszystkich wzorcach umownych. Powyższe stanowisko Prezesa Urzędu zgodne jest z orzecznictwem Sądu Najwyższego, który w uchwale z dnia 13 lipca 2006 r. (sygn. akt III SZP 3/06) stwierdził, iż „*(...) stosowanie postanowień wzorców umów o treści tożsamej z treścią postanowień uznanych za niedozwolone prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów i wpisanych do rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ § 2 k.p.c., może być uznane w stosunku do innego przedsiębiorcy za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów (...)*”. W uzasadnieniu do powyższej uchwały Sąd uznał m.in., że „*(...) praktyka naruszająca zbiorowe interesy konsumentów z art. 23a u.o.k.ik. obejmuje również przypadki wprowadzania jedynie zmian kosmetycznych polegających na przedstawieniu wyrazów lub zastąpieniu jednych wyrazów innymi, jeżeli tylko wykładnia postanowienia pozwoli stwierdzić, że jego treść mieści się w hipotezie zakazanej klauzuli. Stosowanie klauzuli o zbliżonej treści do klauzuli wpisanej do rejestru godzi przeciw*

tak samo w interesy konsumentów, jak stosowanie klauzuli identycznej, co wpisana do rejestru (...). Przyjęta powyżej rozszerzająca wykładnia art. 23a u.o.k.ik. znajduje również uzasadnienie w dyrektywach 93/13 oraz 98/27 a także orzecznictwie ETS dotyczącym zasady efektywności (...)”.

Nie jest zatem konieczna literalna identyczność klauzuli wpisanej do rejestru i klauzuli z nią porównywanej. Niedozwolone będą takie postanowienia umów, które mieszczą się w hipotezie klauzuli wpisanej do rejestru, a której treść zostanie ustalona w oparciu o dokonaną jej wykładnię.

Wyrokiem Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 23 października 2006 r. (sygn. akt XVII AmC 147/05) za niedozwolone postanowienie, które następnie zostało wpisane pod poz. 1265 do rejestru niedozwolonych postanowień umownych, uznano postanowienie o treści: *„Wycena kosztów naprawy obejmuje: a) koszt robocizny ustalony wg wartości netto (bez uwzględnienia podatku) w oparciu o: - naprawcze normy czasowe określone przez producenta pojazdu lub inne, uznane przez Uniqa TU S.A., - średnią stawkę za 1 roboczogodzinę, stosowaną na terenie działalności jednostki terenowej, która zawarła umowę ubezpieczenia lub w miejscu naprawy pojazdu, pod warunkiem braku możliwości dokonania naprawy na terenie działalności ww. jednostki; b) koszty części zamiennych i materiałów według wartości netto (tzn. bez uwzględnienia podatku, cła, akcyzy, itp..) ustalonych na podstawie katalogów Eurotax, Audatex lub innych uznanych przez UNIQA TU S.A. (...)*”. W uzasadnieniu wydanego rozstrzygnięcia Sąd stwierdził, iż zapis ten pozostaje w sprzeczności z art. 385 (1) § 1 kc jako sprzeczny z dobrymi obyczajami i rażąco naruszający interes konsumentów. W ocenie Sądu, z chwilą wyrządzenia szkody na ubezpieczycielu zaczyna ciążyć obowiązek jej naprawienia. Obowiązek ten jest niezależny od tego czy poszkodowany dokonał naprawy rzeczy czy też nie. Decyzja poszkodowanego o dokonaniu naprawy samochodu bądź jej zaniechaniu nie ma wpływu na wysokość doznanego uszczerbku majątkowego. Z tych względów określenie innych reguł ustalania odszkodowania, w zależności od tego czy dokonywana jest naprawa samochodu, czy też nie, w oderwaniu od wysokości szkody; tożsamej w obu przypadkach, trudno uznać za postanowienie określające jednoznacznie świadczenie główne. Stanowisko to, podzielił Sąd Apelacyjny w wyroku z dnia 23 maja 2007 r. (sygn. akt VI ACa 110/07) wydanym na skutek apelacji zakładu ubezpieczeń od przedmiotowego rozstrzygnięcia SOKiK. W uzasadnieniu wydanego wyroku Sąd stwierdził m.in., że *przyjęcie metody kosztorysowej do ustalania odszkodowania w istocie ogranicza odpowiedzialność pozwanej (zakładu ubezpieczeń). Niezależnie bowiem od tego, czy poszkodowany naprawił uszkodzony w wypadku pojazd, czy też podjął decyzję odmienną odnośnie uszkodzonego pojazdu, należy mu się od zakładu ubezpieczeń odszkodowanie ustalone wg zasad wynikających z art. 363 § 2 kc, w związku z art. 361 § 2 kc, co oznacza, że jego wysokość ma odpowiadać kosztom przywrócenia pojazdowi jego wartości sprzed wypadku. Gdy zatem naprawa pojazdu przywróci mu jego wartość sprzed wypadku, odszkodowanie winno odpowiadać kosztom takiej właśnie naprawy (z uzasadnienia uchwały SN z dnia 15.11.2001 r. sygn. akt III CZP 68/01)*. Mając na uwadze przepisy kodeksu cywilnego, przede wszystkim przepis art. 363 § 2 kc, wysokość odszkodowania powinna być ustalona wg cen części zamiennych i usług koniecznych do wykonania naprawy. Jeśli zaś wg ustawy o cenach (Dz. U. z 2001 r. Nr 97 poz. 1050 z późn. zm.) – art. 3 ust. 1 pkt 1, cena jest wartością wyrażoną w jednostkach pieniężnych, którą kupujący jest obowiązany zapłacić przedsiębiorcy za towar lub usługę, przy czym w cenie uwzględnia się podatek od towarów i usług oraz podatek akcyzowy, a na podstawie odrębnych przepisów sprzedaż towaru (usługi) podlega obciążeniu podatkiem od towarów i usług oraz podatkiem akcyzowym, to ceną naprawy pojazdu jest cena części zamiennych i usług obejmująca podatek VAT. W uzasadnieniu wydanego wyroku Sąd Apelacyjny wskazał ponadto, iż podobne stanowisko zajął Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 17.05.2007 r. (sygn. akt III CZP 150/06).

Biorąc pod uwagę powyższe, Sąd Apelacyjny, uznał iż ukształtowanie postanowienia umownego nierespektującego wyżej przedstawionych zasad, uznać należy za przejaw niedozwolonego ograniczenia kontraktowej odpowiedzialności ubezpieczyciela.

We wzorcach umownych, którymi posługuje się Spółka zamieszczone jest postanowienie o treści „Rozliczenie szkody może nastąpić w oparciu o: (...) 2) kosztorysową wycenę w systemie Audatex według średnich stawek za roboczogodzinę obowiązujących na terenie odpowiadającym adresowi zameldowania lub siedziby przedsiębiorcy, bez uwzględnienia podatku VAT, opłat celnych i innych kosztów (...)”. W ocenie Prezesa Urzędu, powyższe oznacza, iż Spółka stosuje klauzulę zakwestionowaną wyrokiem SOKiK z dnia 23 października 2006 r. (sygn. akt XVII AmC 147/05).

Wykazując tożsamość ww. postanowień należy na wstępie zwrócić uwagę, iż wbrew stanowisku przedstawionemu przez Spółkę w sprawie, niniejszym wyrokiem SOKiK zakwestionował nie tylko fakt posłużenia się przez innego z ubezpieczycieli niejasnym określeniem źródła, w oparciu o które ustalony zostanie rozmiar szkody, ale również zaferowany przez ubezpieczyciela sposób ustalania jej wysokości polegający na nie uwzględnianiu podatku VAT w sytuacji wyboru przez poszkodowanego metody kosztorysowej. Stanowisko to dobitnie zostało podkreślone w wyroku Sądu Apelacyjnego.

Jednocześnie, w ocenie Prezesa Urzędu, podnoszona przez Spółkę w trakcie postępowania okoliczność, iż *deklaracja konsumenta o likwidacji szkody na kosztorys nie zamyka możliwości naprawy pojazdu w oparciu o fakturę*, jak również okoliczność umożliwiania konsumentowi dokonania wyboru sposobu rozliczenia szkody dopiero po jej powstaniu (por. str. 3 niniejszej decyzji), nie mają znaczenia dla dokonania oceny tożsamości stosowanego przez Spółkę postanowienia z klauzulą wpisaną do rejestru niedozwolonych postanowień umownych pod pozycją nr 1265. Zwrócić należy uwagę, iż zgodnie z treścią postanowienia będącego przedmiotem oceny sądu w wyroku z dnia 23 października 2006 r. (sygn. akt XVII AmC 147/05), konsument również posiadał ww. możliwości, Sąd jednak pominął niniejsze okoliczności, uznając je tym samym za nieistotne.

Ponadto, należy zgodzić ze stanowiskiem przedsiębiorcy, iż ubezpieczenie autocasco jest ubezpieczeniem dobrowolnym i to strony decydują na jakich warunkach ma zostać zawarta umowa między nimi. Niedopuszczalna jest jednak sytuacja, iż jedna ze stron wykorzystując swoją pozycję profesjonalisty, kształtuje wzorzec umowy w taki sposób, iż wprowadza do niego konstrukcję prawną, która prowadzi do pokrzywdzenia słabszej ze stron stosunku prawnego, którym jest konsument.

Mając powyższe na uwadze, uznać należy, iż postanowienie stosowane przez Spółkę ustalało zasady wypłaty odszkodowania z ubezpieczenia pojazdu autocasco w sposób tożsamy z postanowieniem wpisanym do rejestru niedozwolonych postanowień umownych pod pozycją nr 1265. W obydwu postanowieniach określono odmienne reguły ustalania odszkodowania, w zależności od tego czy dokonywana jest naprawa samochodu, czy też nie. Zgodnie z zasadami rozliczenia szkody zawartymi w obydwu postanowieniach, wypłatę odszkodowania z uwzględnieniem podatku VAT przewidziano jedynie w sytuacji wyboru opcji naprawy pojazdu – w sytuacji wyboru rozliczenia szkody metodą kosztorysową, przy kalkulacji wysokości odszkodowania nie uwzględniano podatku VAT. Niewątpliwym jest zatem, iż stosowanie do zasad rozliczenia szkody określonych w postanowieniu stosowanym przez Spółkę wysokość wypłaconego odszkodowania zależeć będzie od decyzji poszkodowanego o dokonaniu naprawy samochodu bądź jej zaniechaniu, co w świetle wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 23 października 2006 r. (sygn. akt XVII AmC 147/05), będącego podstawą wpisu do rejestru niedozwolonych postanowień umownych postanowienia wpisanego do rejestru niedozwolonych postanowień umownych pod pozycją nr 1265, jest praktyką niedopuszczalną.

Jednocześnie, Prezes Urzędu pragnie podkreślić, iż nie neguje faktu ustalania przez Spółkę wielkości poniesionej przez poszkodowanego szkody w oparciu o nieznane ubezpieczonemu kryteria (jak miało to miejsce w sprawie będącej przedmiotem wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 23 października 2006 r. - sygn. akt XVII AmC 147/05), ale fakt iż ustalane w ten sposób odszkodowanie pomniejszane jest o stawkę podatku VAT, skutkiem czego poszkodowany nie otrzymuje odszkodowania umożliwiającego naprawienie poniesionej szkody w pełnym zakresie.

Mając powyższe na uwadze uznać należy, iż skutek stosowania omawianego postanowienia zamieszczonego we wzorcach stosownych przez Spółkę jest identyczny jak skutek stosowania klauzuli wpisanej do rejestru postanowień wzorców umownych uznanych za niedozwolone pod pozycją nr 1265. Tym samym, pomimo nieznacznych odmienności wynikających z użytych zwrotów i wyrazów stwierdzić należy tożsamość porównywanych postanowień.

W świetle powyższego, praktykę Spółki polegającą na stosowaniu postanowienia o treści: *„Rozliczenie szkody może nastąpić w oparciu o: (...) 2) kosztorysową wycenę w systemie Audatex według średnich stawek za roboczogodzinę obowiązujących na terenie odpowiadającym adresowi zameldowania lub siedziby przedsiębiorcy, bez uwzględnienia podatku VAT, opłat celnych i innych kosztów (...)”*, uznać należy za bezprawną.

3. Naruszenie zbiorowych interesów konsumentów

Zarówno stosowanie postanowień wzorców umowy tożsamych z postanowieniami wpisanymi do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, jak i stosowanie postanowień sprzecznych z bezwzględnie obowiązującymi przepisami prawa może być uznane za niedozwoloną praktykę opisaną w art. 24 ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów pod warunkiem, iż zachowania te naruszają zbiorowy interes konsumentów.

Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów nie podaje definicji „zbiorowego interesu konsumentów”, wskazując jednak w przepisie art. 24 ust. 3, że nie jest nim suma indywidualnych interesów konsumentów. Naruszenie zbiorowego interesu konsumentów oznacza zatem narażenie na uszczerbek interesów znacznej grupy lub wszystkich konsumentów, poprzez stosowaną przez przedsiębiorcę praktykę, obejmującą tak działania, jak i zaniechania. Ponadto, godzenie w zbiorowe interesy konsumentów może polegać zarówno na ich naruszeniu, jak i na zagrożeniu ich naruszenia. O tym, czy naruszony został interes zbiorowy, nie zawsze przesądza kryterium ilościowe, ponieważ niekiedy jeden ujawniony przypadek naruszenia prawa konsumenta może być przejawem stosowanej praktyki naruszającej interes zbiorowy. W jednym z orzeczeń Sąd Najwyższy stwierdził, iż *nie jest zasadne uznawanie, że postępowanie z tytułu naruszenia ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów można wszcząć tylko wtedy, gdy zagrożone są interesy wielu odbiorców, a nie jest to możliwe w sytuacji, gdy pokrzywdzonym jest tylko jeden konsument. Wydawane orzeczenie ma bowiem wymiar znacznie szerszy, pełni także funkcję prewencyjną, służy bowiem ochronie także nieograniczonej liczbie potencjalnych konsumentów* (wyrok SN z dnia 12 września 2003 r., I CKN 504/01).

Dla stwierdzenia naruszenia zbiorowych interesów konsumentów istotne jest ustalenie, że konkretne działanie przedsiębiorcy nie ma ściśle określonego adresata, lecz jest kierowane do nieoznaczonego z góry kręgu podmiotów. Jak podnosi się w doktrynie, w pojęciu praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów mieści się także działanie przedsiębiorcy skierowane wprawdzie do oznaczonych (indywidualizowanych), ale za to dostatecznie licznych konsumentów, o ile przy tym konsumentów tych łączy jakaś wspólna cecha rodzajowa. Wówczas bowiem poszkodowana zostaje pewna grupa konsumentów, nie

będąca jedynie – z punktu widzenia przedsiębiorcy stosującego daną praktykę – zbiorowością przypadkowych jednostek, lecz stanowiącą określoną i odrębną kategorię konsumentów, reprezentującą w znacznym stopniu wspólne interesy (M. Szydło, Publicznoprawna ochrona zbiorowych interesów konsumentów, *Monitor Prawniczy* 2004/17/791). Należy zatem przyjąć, że zbiorowy interes konsumentów nie musi odnosić się do nieograniczonej liczby konsumentów, których nie da się zindywidualizować, gdyż brak indywidualizacji nie sprzeciwia się możliwości wyodrębnienia kategorii bądź zbioru konsumentów o pewnych cechach. Oznacza to, że nie ilość faktycznych, potwierdzonych naruszeń, ale przede wszystkim ich charakter, a w związku z tym możliwość (choćby tylko potencjalna) wywołania negatywnych skutków wobec określonej zbiorowości przesądza o naruszeniu zbiorowego interesu.

W niniejszej sprawie bez wątpienia mamy do czynienia z naruszeniem praw potencjalnie nieograniczonej liczby konsumentów. Prezes Urzędu podejmując rozstrzygnięcie zawarte w niniejszej decyzji nie opierał się na indywidualnych przypadkach przedstawianych przez konsumentów, a wziął pod uwagę okoliczność, iż działania Spółki skierowane były do potencjalnie nieograniczonej liczby konsumentów. W omawianym przypadku naruszenie przejawia się stosowaniem w obrocie postanowienia uznanego uprzednio przez sąd za sprzeczne z dobrymi obyczajami oraz rażąco naruszające interes konsumenta. Zbiorowy interes realizuje się natomiast poprzez fakt, iż w niniejszej sprawie bezprawne działanie Spółki narusza prawa licznej oraz nieoznaczonej grupy konsumentów – to jest wszystkich konsumentów będących już klientami Spółki, którzy zawarli umowę ubezpieczenia autocasco zawierającą niedozwolone postanowienie. Każdy bowiem z ww. klientów może otrzymać odszkodowanie ustalone na zasadach uznanych, wyrokiem Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 23 października 2006 r. (sygn. akt XVII AmC 147/05), za niedozwolone.

W rozpatrywanym stanie faktycznym postępowanie Spółki nie dotyczy zatem interesów poszczególnych osób, których sprawy mają charakter jednostkowy, indywidualny i nie dający się porównać z innymi.

W świetle powyższego, uznać należy, iż praktyka Spółki wskazana w pkt I sentencji decyzji narusza zbiorowe interesy konsumentów.

Zgodnie z art. 26 ust. 1 uokik, w sytuacji stwierdzenia naruszenia zakazu określonego w art. 24 uokik, Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i nakazującą zaniechanie jej stosowania.

Mając na uwadze powyższe, orzeka się jak w pkt I sentencji niniejszej decyzji.

II. Nakaz publikacji decyzji

Prezes Urzędu nałożył na Generali Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie, na podstawie art. 26 ust. 2 uokik obowiązek publikacji pkt I sentencji decyzji na koszt Spółki na stronie internetowej przedsiębiorcy www.generali.pl w ciągu 30 dni od daty uprawomocnienia się przedmiotowej decyzji oraz utrzymywania jej na przedmiotowej stronie internetowej przez okres 2 miesięcy, a ponadto publikację pkt. I sentencji decyzji na koszt Spółki na jednej z pięciu pierwszych stron dziennika o zasięgu ogólnopolskim ze średnim nakładem dziennym w wysokości co najmniej 100 000 egzemplarzy w module obejmującym co najmniej 25% strony, czcionką nie mniejszą niż 11 pkt w ciągu 30 dni od daty uprawomocnienia się przedmiotowej decyzji.

Zgodnie z art. 26 ust. 2 uokik, decyzja o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów może zawierać elementy dodatkowe w szczególności w postaci zobowiązania przedsiębiorcy do złożenia jednokrotnego lub wielokrotnego oświadczenia o określonej treści lub formie oraz zobowiązania do publikacji decyzji w całości lub w części

na koszt przedsiębiorcy. W niniejszej sprawie Prezes Urzędu zdecydował o zastosowaniu drugiego z ww. dodatkowych środków.

W opinii Prezesa Urzędu, omawiana instytucja oprócz funkcji represyjnej w stosunku do Strony postępowania (przedsiębiorca na forum publicznym „przyznaje się” do stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów) – pełni również funkcję edukacyjną oraz prewencyjną wobec innych uczestników rynku - zarówno przedsiębiorców, jak i konsumentów.

W ocenie Prezesa Urzędu, w niniejszej sprawie zasadnym jest poinformowanie konsumentów o bezprawnym charakterze działania Spółki, co spełni niewątpliwie funkcję wychowawczą wobec konsumentów, stanowiąc kolejny element edukacji konsumenckiej zmierzającej do kształtowania modelu polskiego konsumenta na wzór europejski. Funkcja edukacyjna i prewencyjna poprzez omawiany nakaz publikacji będzie realizować się także w odniesieniu do innych profesjonalnych uczestników rynku. Publikacja ma stanowić czytelną informację dla przedsiębiorców, iż w sytuacji stosowania postanowień tożsamych z wpisanymi do rejestru niewolonych postanowień umownych muszą liczyć się z określonymi sankcjami.

Mając na uwadze powyższe, orzeka się jak w pkt II sentencji niniejszej decyzji.

III. Nałożenie kary pieniężnej.

Stosownie do art. 106 ust. 1 pkt 4 *uokik*, Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości nie większej niż 10% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, jeżeli przedsiębiorca ten, choćby nieumyślnie, dopuścił się stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 24 *uokik*. Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów wprowadziła zatem zasadę fakultatywności kar nakładanych przez Prezesa Urzędu na przedsiębiorców, którzy dopuścili się stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów. Przedmiotowa ustawa nie przesądza bezwzględnie o wysokości kary nakładanej przez Prezesa Urzędu, który decydując o tym w każdym konkretnym przypadku, kieruje się założeniem, że sankcja musi spełniać zarówno funkcję represyjną, jak i prewencyjną (dyscyplinującą). Przy ustalaniu wysokości kar pieniężnych, o których mowa w art. 106-108 *uokik*, Prezes Urzędu powinien wziąć pod uwagę w szczególności okres, stopień oraz okoliczności naruszenia *uokik*, a także uprzednie naruszenie przepisów *uokik* (art. 111).

Za udowodnione należy uznać, iż doszło do naruszenia przez Spółkę określonego w art. 24 *uokik* zakazu w sposób określony w pkt I sentencji niniejszej decyzji. W niniejszej sprawie Prezes Urzędu uznał za zasadne skorzystanie z przysługującego mu na mocy przepisów *uokik* uprawnienia do nałożenia kary pieniężnej w sytuacji stosowania przez przedsiębiorcę praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, przede wszystkim mając na uwadze charakter stosowanej przez Spółkę praktyki polegającej na stosowaniu postanowienia uznanego uprzednio przez sąd za niedozwolone. W ocenie Prezesa Urzędu, nałożenie na przedsiębiorcę kary pieniężnej spełni zarówno funkcję represyjną, jak i preferencyjną (w szczególności stanowić będzie dla innych przedsiębiorców czytelny komunikat, iż stosowanie postanowień wpisanych do rejestru niedozwolonych postanowień umownych może wiązać się z zastosowaniem wobec nich niniejszego środka).

Ponieważ w 2009 r. Generali Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie uzyskała przychód w wysokości 730 512 336 zł, maksymalna kara pieniężna, jaka może zostać nałożona na przedsiębiorcę w oparciu o ww. przepis wynosi 73 051 233 zł.

Ustalając wymiar kary pieniężnej Prezes Urzędu w pierwszej kolejności **dokonał oceny wagi stwierdzonej praktyki**. W ocenie Prezesa Urzędu, wskazane w pkt. I sentencji decyzji naruszenie przez Spółkę zbiorowych interesów konsumentów nie sposób uznać za nieistotne, co uzasadniałoby odstąpienie przez Prezesa Urzędu od nałożenia na Spółkę kary. Jednocześnie, ustalając wymiar kary, Prezes Urzędu wziął pod uwagę okres stosowania praktyki, który w niniejszej sprawie trwa przynajmniej od dnia 1 maja 2008 r.

W związku z powyższym, Prezes Urzędu uznał, iż natura naruszenia uzasadnia ustalenie wyjściowego poziomu kary pieniężnej na poziomie 0,05% przychodu uzyskanego przez Spółkę w 2009 r.

Następnie, nakładając karę pieniężną określoną w art. 106 ust. 1 pkt 4 *uokik*, Prezes Urzędu wziął pod uwagę konieczność spełnienia przesłanek podmiotowych, tj. stwierdzenia, że określone w ww. przepisie naruszenie dokonane było co najmniej nieumyślnie. Konieczność brania pod uwagę tej przesłanki w przypadku stosowania kar pieniężnych określonych w art. 106 ust. 1 pkt 4 *uokik* wynika bezpośrednio z treści tego przepisu.

Jak wskazano w niniejszej decyzji, konsekwencją umieszczenia postanowienia umownego w rejestrze niedozwolonych postanowień umownych jest to, że posłużenie się nim będzie miało skutek wprowadzenia do umowy elementu bezwzględnie przez prawo zakazanego. W ocenie Prezesa Urzędu, Generali Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie - podmiot profesjonalny, działający od wielu lat na rynku finansowym - powinien posiadać wiedzę, iż kształtowanie zasad wypłaty odszkodowania w sposób wskazany w postanowieniu, o którym mowa w pkt I sentencji decyzji jako sprzeczne z dobrymi obyczajami oraz rażąco naruszające interes konsumenta zostało uznane przez SOKiK za sprzeczne z dobrymi obyczajami i rażąco naruszające interes konsumenta (wyrok z dnia 23 października 2006 r., sygn. akt XVII AmC 147/05) i jako takie zostało wpisane do rejestru niedozwolonych postanowień umownych pod pozycją nr. 1265.

W związku z powyższym, w ocenie Prezesa Urzędu, Spółka nie może skutecznie dowodzić braku świadomości naruszenia zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

W związku z powyższym, uzasadnione jest stwierdzenie, że działania Spółki miały charakter umyślny.

Następnie, Prezes Urzędu ocenił czy w niniejszej sprawie zachodzą okoliczności mogące mieć wpływ na wymiar kary. W świetle poczynionych ustaleń, Prezes Urzędu nie dostrzegł okoliczności mogących mieć wpływ na obniżenie kary.

Jednocześnie, przy miarkowaniu kary za okoliczności obciążające uznano opisaną powyżej umyślność naruszenia zbiorowych interesów konsumentów przez Spółkę, jak również okoliczność, iż skutki praktyki Spółki wskazanej w pkt I sentencji decyzji miały miejsce na terytorium całego kraju.

Przy miarkowaniu kary jako okoliczności obciążające wzięto zatem pod uwagę:

1. umyślność naruszenia zbiorowych interesów konsumentów;
2. ogólnopolski zasięg naruszenia zbiorowych interesów konsumentów.

Prezes Urzędu uznał, iż zaistniałe w niniejszej sprawie okoliczności obciążające uzasadniają zwiększenie wyjściowego poziomu kary o 70%.

Przychód osiągnięty przez Generali Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie w kwocie 730 512 336 złotych (słownie: siedem set trzydzieści milionów pięćset dwanaście tysięcy trzysta trzydzieści sześć złotych) ustalono na podstawie złożonego przez nią oświadczenia o wysokości przychodu za rok 2009 r.

W świetle powyższych okoliczności wysokość kary ustalono na **poziomie 620 935 złotych (słownie: sześćset dwadzieścia tysięcy dziewięćset trzydzieści pięć złotych)**. Oznacza to, że nałożona na Spółkę kara pieniężna mieści się w granicach wyznaczonych przez art. 106 ust. 1 pkt 4 *uokik* i jednocześnie **stanowi 0,085 % przychodu osiągniętego przez Spółkę w 2009 r.** oraz 0,85 % kary, jaką Prezes Urzędu miał prawo nałożyć na przedsiębiorcę.

Decydując o nałożeniu kary i jej wysokości wzięto pod uwagę wszystkie ww. okoliczności, jak i możliwości finansowe przedsiębiorcy. Orzeczona kara powinna stanowić dolegliwość dla uczestnika niniejszego postępowania, tak aby jej nałożenie skutkowało w przyszłości zapobieżeniem zaistnienia podobnych sytuacji. Z drugiej strony należy też podkreślić wymiar edukacyjny i wychowawczy zastosowanego środka oraz wyrazić nadzieję, że odniesie on spodziewany skutek na przyszłość. Poza wymiarem indywidualnym kary, należy zwrócić uwagę na jej wymiar ogólny, funkcję odstrasżającą i wychowawczą w stosunku do innych uczestników rynku.

W ocenie Prezesa Urzędu kara wymierzona w tej wysokości jest adekwatna do stopnia naruszenia przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Prezes Urzędu, kierując się potrzebą zdecydowanego przeciwdziałania stosowaniu praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów uznał, że orzeczona kara powinna stanowić dolegliwość dla strony niniejszego postępowania. W tym przypadku kara powinna spełnić jednak przede wszystkim funkcję prewencyjną i wychowawczą, tak aby zapobiec w przyszłości naruszeniom przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, przyczyniając się do zapewnienia trwałego zaniechania naruszania przez Spółkę w przyszłości reguł odnoszących się do ochrony praw konsumentów.

Mając na uwadze powyższe, orzeka się jak w pkt III sentencji niniejszej decyzji.

Wobec powyższego, Prezes Urzędu orzekł jak w sentencji niniejszej decyzji.

Zgodnie z art. 112 ust. 3 *uokik*, karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów: NBP o/o Warszawa Nr 51101010100078782231000000.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 *uokik* w związku z art. 479 (28) § 2 k.p.c. – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od daty jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Z up. PREZESA
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
DYREKTOR
Departamentu Polityki Konsumentkiej
Monika Stec

Otrzymują:

1. Generali Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna
ul. Postępu 15b
02-676 Warszawa
2. a/a

